

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0046-16
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Маріупольський державний університет
ID ОП у ЄДЕБО	23400
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Публічне управління та адміністрування, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 28 Публічне управління та адміністрування, 281 Публічне управління та адміністрування
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://mdu.in.ua/Ucheb/lits/samootsinka/vidomosti_pro_samoocinjuvannja_pua.pdf

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	28 «Публічне управління та адміністрування»
Дата засідання	10.12.2019
№ протоколу	2
Доповідач	Ємельянов Володимир Михайлович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◇ **відсутні**

Обґрунтування:

довге поле

--

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Цілі програми сформульовані чітко, дають змогу відрізнити її від аналогічних програм. Разом з тим, відсутність оприлюдненої місії та стратегії МДУ на сайті не дозволяє з'ясувати відповідність цілей освітньої програми місії та стратегії ЗВО. Разом з тим, під час дистанційної роботи зі справою був отриманий текст Стратегії ЗВО (Наказ МДУ від 25.07.2016 №239), в якому прописані місія, візія та стратегія МДУ. Під час фінальної зустрічі експертна група надала рекомендації щодо необхідності розміщення цього документу на сайті ЗВО.	Е	Місія та стратегія ЗВО не оприлюднені на сайті. При розробці ОПП не враховані побажання здобувачів вищої освіти та роботодавців. Надані пояснення щодо формування ОПП не дали можливості експертам з'ясувати як враховані сучасні тенденції розвитку спеціальності. Проект не пройшов громадське обговорення. Не відповідає ОПП національній рамці кваліфікації.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Структура та зміст освітньої програми є в цілому логічними, обґрунтованими,	Е	В ОП відсутня структурно-логічна схема, ОП має тільки матрицю

		<p>виваженими. Найвні недоліки не є суттєвими та можуть бути швидко виправлені. Рекомендації щодо вдосконалення структури та змісту ОП можуть також бути імплементованими найближчим часом</p>		<p>«Компетентності – РН», а матриця «Освітні компоненти» - відсутня. У ході попереднього аналізу ОП, навчального плану встановлено, що на виконання кваліфікаційної роботи не виділяються окремі кредити, цей вид роботи включено до загального обсягу-науково дослідної практики. Порівняльний аналіз навчального плану та каталогу дисциплін загальної підготовки свідчить про невідповідність вибіркового дисциплін. Було з'ясовано, що дослідницької складової при її проходженні немає, вона більше орієнтована на здобуття професійних компетентностей.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	<p>В</p>	<p>В Маріупольському державному університеті забезпечений прозорий та рівноправний доступ до освітньої програми “Публічне управління та адміністрування” за денною та заочною формами. Водночас у експертної групи є зауваження до організації конкурсного</p>	<p>В</p>	

		відбору, а також відсутності процедур врахування результатів неформальної освіти, на що вже зараз є запит від здобувачів освіти та відповідна готовність науково-педагогічного персоналу		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Недосконале формулювання програмних результатів навчання ускладнює обґрунтування вибору раціональних методів навчання та форм оцінювання. Форми інформування про дисципліни бажано спростити. Принцип студентоцентрованості навчання та викладання реалізується не в повній мірі. Є суттєвий нереалізований потенціал поглиблення інтернаціоналізації діяльності МДУ, в тому числі по даній освітній програмі.	В	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність		Позитивною практикою є розроблення та популяризація принципів академічної доброчесності (наявність відповідних Положень та розділів про академічну доброчесність в Етичному кодексі, проведення Тижнів академічної доброчесності).		

		<p>Для вирішення конфліктних ситуацій в МДУ передбачена комісія з питань дотримання Етичного кодексу МДУ. Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти не розміщуються в електронному репозитарії МДУ. Процедура оскарження результатів контрольних заходів не передбачена Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ. Рекомендовано впровадити анонімне оцінювання робіт, залучати зовнішніх екзаменаторів, проводити анкетування здобувачів щодо якості викладання дисциплін. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність щодо даної ОП загалом відповідають визначеному критерію. Зазначені недоліки не потребують значного часу на виправлення.</p>		
Критерій 6. Людські ресурси	В	Загалом освітня програма забезпечується людськими ресурсами, управління якими є ефективним як на	В	

		університетському, так і на кафедральному рівні. В той же час є чималі резерви щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності та залучення професіоналів-практиків до ведення аудиторних занять.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A	Матеріально-технічного забезпечення за даною ОП є достатнім для реалізації цілей та програмних результатів навчання, а їхня якість є високою. Матеріально-технічна база значною мірою покращується останнім часом, в тому числі за рахунок залучення грантових коштів. Створені спеціалізовані класи, освітні хаби тощо. МДУ забезпечує безоплатний доступ за ОП до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які потрібні для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. Проводяться роботи з реконструкції навчальних корпусів Маріупольського державного університету щодо доступності до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп	B	Відсутня оцінка рівня задоволеності здобувачів вищої освіти освітньої інформаційної, консультативної та соціальної підтримки відповідно до результатів опитувань.

		<p>населення. Виконуються норми Етичного кодексу МДУ, питаннями дотримання якого займається відповідна комісія. Відсутність скарг та конфліктних ситуацій щодо освітнього середовища та матеріальних ресурсів може додатково свідчити про ефективну політику започаткування та розвитку ОП</p>		
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	В	<p>Рівень дієвості внутрішньої системи забезпечення якості в контексті даної освітньої програми слід оцінити як середній. Розроблені необхідні внутрішні нормативні документи МДУ. Розпочато процес залучення здобувачів вищої освіти та роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП. Оновлюється (розширюється) перелік питань анкети щодо оцінювання здобувачами вищої освіти освітньої діяльності в МДУ.</p>	В	
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	В	<p>Загалом прозорість та публічність в Маріупольському державному університеті є забезпеченою та підтримується на достатньому рівні. Знайдені недоліки є такими, що можуть бути</p>	В	

		усунені в короткі терміни.		
Критерій 10. Навчання через дослідження				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

За критерієм 1

Пропонується розширити взаємодію із здобувачами вищої освіти для їх залучення до формулювання цілей та програмних результатів навчання. Пропонується стратегію ЗВО оприлюднені на сайті. При розробці ОПП врахувати побажання здобувачів вищої освіти та роботодавців. Винести проект ОПП на громадське обговорення. ОПП привести у відповідність до національної рамки кваліфікації.

За критерієм 2

Виділити в навчальному плані кредити на підготовку магістерської роботи як окрему освітню компоненту.

За критерієм 3

Включити до умов прийому на навчання додаткові вступні випробування на спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» для випускників інших спеціальностей. Унормувати визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

За критерієм 4

Рекомендується підвищити рівень обґрунтованості форм та методів навчання, в першу чергу за рахунок більш чіткого формулювання програмних результатів навчання та більш системного підходу до виявлення відповідності освітніх компонентів результатам навчання. Рекомендовано активніше залучати студентів як до розробки та перегляду освітніх програм, так і до вдосконалення процесу навчання та викладання (впливати на зміст освітніх компонент та рейтинги викладацької майстерності, принципи стимулювання здобувачів та викладачів через процедури відповідного опитування та залучення до процедур врахування результатів опитування, в тому числі і щодо перегляд дисциплін вільного вибору). Потребує підвищення рівень суб'єктності здобувачів як потенційно найактивніших стейкхолдерів освітньої програми, створення умов для їхнього реального залучення до вдосконалення процесу навчання та викладання

За критерієм 5

Рекомендуємо у Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність академічного плагіату прописати чіткі критерії унікальності текстів (у відсотках), а також розробити програму заходів щодо популяризації принципів академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів (повні тексти) пропонується розмішувати в електронному репозитарії ЗВО.

За критерієм 6

Вважаємо за необхідне залучити до реалізації ОП тих осіб, які мають науковий ступінь за відповідною спеціальністю. Рекомендуємо науково-педагогічним працівникам активізувати свою наукову та професійну діяльність за спеціальністю “Публічне управління та адміністрування”, адже не кожен із залучених до викладання має відповідний кваліфікаційний рівень. Необхідно також узгодити кількість викладачів групи забезпечення з кількістю здобувачів вищої освіти та скорегувати (збільшити) групу забезпечення, або звернутися до МОН України щодо скорочення ліцензії. Вважаємо за доцільне для вмотивування викладачів до професійного розвитку розробити їх рейтинг та процедуру

використання результатів рейтингу в системі преміювання та інших видах стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Пропонуємо рекомендувати експертам надавати в повному обсязі кадровий склад науково-педагогічних працівників, що забезпечують навчальний процес зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» з зазначенням наукового ступеня, вченого звання, публікацій WOS, Scopus та фахових виданнях. Надавати інформацію про відповідність випускової кафедри спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

За критерієм 7

Рекомендуємо створити комісії з оцінки корупційних ризиків, етично-фахову та регулярно оприлюднювати результати їх роботи, задля вирішення конфліктних ситуацій в університеті.

За критерієм 8

Рекомендуємо ЗВО формалізувати процедури обговорення програмних результатів навчання з роботодавцями, переглянути перелік питань для опитування здобувачів освіти, оскільки він недостатньо широко охоплює спектр можливих проблем, вирішення яких буде сприяти покращенню змісту ОП. Також варто чітко прописати процедуру процесу реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, адже її формалізація є недостатньою.

За критерієм 9

Вважаємо за доцільне збільшити обсяги подання інформації на сторінці тієї частини електронного ресурсу, яка присвячена ОП, наприклад, програма додаткового випробування для вступу на ОП для абітурієнтів та програма виробничої практики за ОП для здобувачів вищої освіти. Для зручності пошуку інформаційні ресурси систематизувати.

Загальний висновок

Звернути увагу експертів що загальні висновки не відповідають оціночним критеріям (А,В, Е тощо). Наприклад, п.6 ввикладений в редакції експертів «При ретельному дослідженні видів і результатів професійної діяльності (згідно п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності) виявилось, що деяка інформація була подана некоректно. Зокрема, не підтвердилась інформація щодо наявності публікації, яка включена до БД Scopus або Web of Science, у доцента Яблокова С.В., низка викладачів освітньої програми є співвиконавцями НДР 0116U000048, а не науковим керівником або відповідальним виконавцем (як того вимагає п. 30 Ліцензійних умов)». На нашу думку такий висновок не є критерієм В.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

◇ акредитацію ОП

◇ умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

**Відповідальний за підготовку висновку ГЕР,
член ГЕР**

В. М. Ємельянов

Голова ГЕР

Н.Д. Чала